

Krađe prirodnog plina

KRIMINAL NE ZAIBILAZI NI PLINSKU TEHNIKU

■ Davor BELAS, dipl. ing.

Zbog zaoštavanja ekonomske krize, porasta cijena prirodnog plina i daljnjeg širenja distribucijskih područja prirodnog plina u Hrvatskoj za očekivati je da će krađa plina biti sve više!

Točno mjerenje potrošnje prirodnog plina u današnje vrijeme visokih cijena energenata i ekonomske krize od presudnog je značaja za uspostavu povjerenja između potrošača i distributera plina. Mjerenje potrošnje plina u kućanstvima i manjim gospodarskim objektima u Hrvatskoj se najčešće obavlja membranskim plinomjerima (il. 1). To je mjerni uređaj koji izravno mjeri volumen potrošenoga plina u jedinici vremena. 'Klasični' membranski plinomjer se sastoji od metalnog kućišta na kojem se nalaze priključci za mjerene i nemjerene dio plinske instalacije. Unutar kućišta su dvije komore u kojima su dvije membrane (mijeha) i na kojima postoje klizači (klizači) i rešetke koji reguliraju punjenje i pražnjenje pojedine komore. Na klizače su spojene poluge

koje pokreću vratilo brojanika i time transformiraju translaciju klizača u rotaciju mehanizma brojanika, koji je izoliran od komora plinomjera pa plin nije u doticaju s brojanikom. Mehanizam se sastoji od kućišta, poklopca s prozirnim pokrovom, seta zupčanika za regulaciju rada brojanika, zupčanika koji pokreće brojke na brojaniku, brojki i identifikacijske pločice. Tehničke karakteristike zupčastog mehanizma brojanika pri tome su prilagođene mjernom području instrumenta. Pulsiranje membrana u plinomjeru je proporcionalno protoku plina kroz plinomjer, a izvor energije za pokretanje membranskog mehanizma je razlika u tlaku na ulaznoj i izlaznoj strane plinomjera.

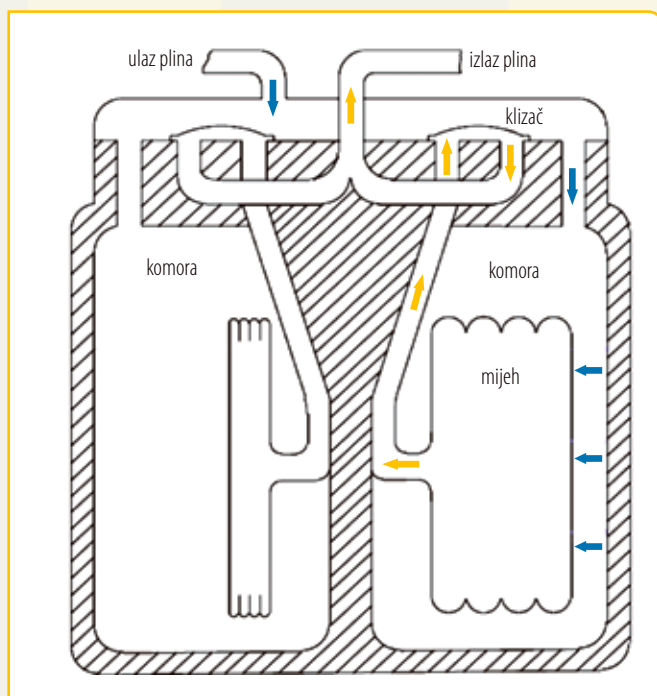
KAKO SE SVE KRADE PRIRODNI PLIN?

Dva su osnovna načina krađe plina:

- zaobilaženje plinomjera mimovodom
- manipuliranje plinomjerom.

Kod prvog načina krađa se odvija tako da se nakon regulatora tlaka, prije plinomjera, spoji ilegalan cjevovod koji dio nemjerenoga plina izravno dovodi u mjereni dio plinske instalacije ili se na plinskoj instalaciji prije regulatora tlaka napravi ilegalan cjevovod na koji se montira ilegalan regulator tlaka i zatim se taj cjevovod spaja na mjereni dio plinske instalacije iza brojila. Pri tome treba napomenuti da takav način krađe do sada nije bio predmet rada autora članka.

Kod drugog načina krađe onaj tko detaljno poznaje konstrukcijske detalje plinomjera njime može neovlašteno manipulirati, što izravno znači i manipulaciju izmjerenom potrošnjom plina. Pri tome postoje tri osnovna načina neovlaštenoga manipuliranja mehanizmom plinomjera s ciljem krađe plina:

Ilustracija 1
Shema
membranskog
plinomjera

**CIJELI ČLANAK
PROČITAJTE U TISKANOM
IZDANJU ČASOPISA**